

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringen av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang och med förslag till lag om sättande i kraft av den bestämmelse i ändringen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner den ändring av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang som antogs 2001 och lagen om sättande i kraft av den bestämmelse i ändringen som hör till området för lagstiftningen.

Genom konventionsändringen utvidgas definitionen av "allmänheten". Samtidigt ges stater utanför FN:s ekonomiska kommission för Europa möjlighet att ansluta sig till konventionen efter godkännande vid parternas möte.

Konventionsändringen har ännu inte trätt i kraft internationellt. För de parter som har ra-

tificerat, godtagit eller godkänt ändringen träder den i kraft den nittionde dagen efter det att depositarien har mottagit underrättelser om ratificering, godtagande eller godkännande från åtminstone tre fjärdedelar av dessa parter. Det är tills vidare inte möjligt att förutse när detta villkor kommer att uppfyllas.

Den föreslagna lagen om sättande i kraft av den bestämmelse i konventionsändringen som hör till området för lagstiftningen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som konventionsändringen träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Lagstiftning	3
2.2 EU-lagstiftningen	3
2.3 MKB-överenskommelsen mellan Finland och Estland	4
2.4 Bedömning av nuläget	4
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
3.1 Målsättning	4
3.2 De viktigaste förslagen	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	4
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
5.1 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	6
DETALJMOTIVERING	7
1 ÄNDRINGEN AV ESBOKONVENTIONEN OCH ÄNDRINGENS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	7
2 LAGFÖRSLAG	7
2.1 Lag om sättande i kraft av den bestämmelse i ändringen av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang som hör till området för lagstiftningen	7
3 IKRAFTTRÄDANDE	8
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE	8
4.1 Finlands behörighet	8
4.2 Bestämmelsen i konventionsändringen som hör till området för lagstiftningen	9
5 BEHANDLINGSORDNING	9
5.1 Behandlingsordning	9
LAGFÖRSLAG	10
Lag om sättande i kraft av den bestämmelse som hör till området för lagstiftningen i ändringen av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang	10
FÖRDRAGSTEXT	11

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Konventionen från FN:s ekonomiska kommission för Europa om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997, nedan Esbokkonventionen eller konventionen) ingicks 1991 i Esbo. Finland godkände Esbokkonventionen den 31 juli 1995. Konventionen trädde i kraft internationellt den 10 september 1997. Före oktober 2013 har 44 stater samt Europeiska unionen ratificerat eller anslutit sig till konventionen.

Esbokkonventionen fastställer de fördragslutande parternas skyldigheter att bedöma miljökonsekvenserna av vissa verksamheter i ett tidigt skede av planeringen och förpliktar staterna att underrätta och samråda med varandra om alla större projekt som kan antas ha betydande skadlig miljöpåverkan över nationsgränserna.

Vid det andra partsmötet i Sofia den 27 februari 2001 antogs beslut II/14 som omfattar en ändring av Esbokkonventionen. Beslutet innebär dels att definitionen av "allmänheten" i artikel 1(x) i konventionen utvidgas, dels att länder som inte är medlemmar av FN:s ekonomiska kommission för Europa under vissa förutsättningar kan ansluta sig till konventionen. Bakom konventionsändringen låg konventionen från FN:s ekonomiska kommission för Europa om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (FördrS 121-122/2004, nedan Århuskonventionen), som trädde i kraft samma år. I propositionen ingår förslag om nationellt ikraftsättande av ändringen av konventionen.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994, nedan MKB-lagen) trädde i kraft den 1 september 1994. Genom MKB-lagen har bestämmelserna i

Esbokkonventionen samt rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (85/337/EEG) jämte ändringar genomförts.

MKB-lagen omfattar ingen särskild definition av "allmänheten", men motsvarande rättigheter regleras genom rätten till deltagande i lagens 2 § 7 punkt. Enligt 7 punkten avses med deltagande växelverkan vid miljökonsekvensbedömning mellan den projektansvarige, kontaktmyndigheten, andra myndigheter, de vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet samt sammanslutningar och stiftelser vars verksamhetsområde kan beröras av konsekvenserna av projektet. Definitionen av deltagande utvidgades 2006 genom en lagändring (458/2006) till att omfatta sammanslutningar och stiftelser. I samband med lagändringen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG, som hänförde sig till ratificeringen av Århuskonventionen i Europeiska gemenskapen, till de delar som direktivet gällde MKB-lagen.

2.2 EU-lagstiftningen

I Europeiska unionen har bestämmelser om miljökonsekvensbedömning ursprungligen utfärdats genom rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (85/337/EEG). Direktivet har ändrats tre gånger (rådets direktiv 97/11/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG). Det ursprungliga direktivet jämte ändringar kodifierades i ett enda direktiv då Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (kodifiering) antogs 2011 (nedan MKB-direktivet).

Europeiska gemenskapen undertecknade Esbokkonventionen den 25 februari 1991 och ratificerade den den 24 juni 1997. Till följd av konventionen stramade man åt de unionsbestämmelser som gäller bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser.

I artikel 1.2 d i MKB-direktivet definieras begreppet "allmänhet" och i artikel 1.2 e begreppet "berörd allmänhet". Dessa definitioner fogades till rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön (85/337/EG) i samband med att förpliktelserna enligt Århuskonventionen genomfördes i gemenskapen genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG. Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater undertecknade Århuskonventionen 1998, och konventionen trädde i kraft 2001. Europeiska gemenskapen godkände Århuskonventionen 2005 genom rådets beslut 2005/370/EG.

Esbokonventionen innehåller bestämmelser som hör till såväl Europeiska unionens som medlemsstaternas behörighet och har därmed karaktären av ett s.k. blandavtal. Fördelningen av befogenheterna mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater utreds mera ingående i avsnitt 4 i detaljmotiveringen.

2.3 MKB-överenskommelsen mellan Finland och Estland

Vid sidan av Esbokonventionen har Finland och Estland ingått en bilateral överenskommelse om miljökonsekvensbeskrivningar i gränsöverskridande sammanhang (FördrS 51/2002). Överenskommelsen syftar till att effektivisera det bilaterala samarbetet när det gäller förfarandet för bedömning av miljökonsekvenser. Förpliktelserna enligt överenskommelsen motsvarar i stor utsträckning Esbokonventionen. Enligt överenskommelsen ska det även inrättas en kommission för miljökonsekvensbedömning, som ska sammanträda minst en gång om året. Kommissionen består av de medlemmar som parterna utser och dess uppgift är att ha en rådgivande roll och utgöra ett forum för utbyte av information.

2.4 Bedömning av nuläget

Godkännandet och ikraftsättandet av den ändring av Esbokonventionen som hör till området för lagstiftningen och som gäller definitionen av "allmänheten" kräver inte att den gällande lagstiftningen ändras. Den gällande lagstiftningen motsvarar nämligen redan för närvarande den mer omfattande rätt

till deltagande som avses i konventionsändringen. I detaljmotiveringen redogörs det närmare för förhållandet mellan den gällande lagstiftningen och den ändring av bestämmelserna i konventionen som avser definitionen av "allmänheten".

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Regeringens proposition syftar till att sätta i kraft den ändring av Esbokonventionen som antogs i Sofia 2001. Konventionsändringen syftar till att utvidga definitionen av "allmänheten" samt till att ge stater utanför FN:s ekonomiska kommission för Europa möjlighet att ansluta sig till konventionen efter godkännande vid parternas möte.

3.2 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att Finland godkänner den ändring av Esbokonventionen som parterna antog genom beslut II/14 vid det andra partsmötet i Sofia 2001. Genom beslutet utvidgas definitionen av "allmänheten" i artikel 1 x i konventionen till att utöver fysiska och juridiska personer även omfatta de föreningar, organisationer och grupper som utgörs av dessa. Dessutom innebär beslutet att stater som inte är medlemmar i FN:s ekonomiska kommission för Europa under vissa förutsättningar kan ansluta sig till konventionen. I propositionen ingår ett förslag till blankettlag genom vilken den bestämmelse i konventionsändringen som gäller definitionen av "allmänheten" sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

Godkännande och ikraftsättande av den ändring av Esbokonventionen som antogs 2001 kräver inte att den nationella lagstiftningen ändras. Den gällande lagstiftningen motsvarar redan för närvarande den mer omfattande rätt till deltagande som avses i den ändring av konventionen som hör till området för lagstiftningen. Propositionen har därmed inga ekonomiska konsekvenser, konse-

kvenser för myndigheternas verksamhet eller miljökonsekvenser.

5 Beredningen av propositionen

Ändringen av Esbokonventionen har beretts i den arbetsgrupp för utvärdering av miljökonsekvenser (The Working Group on Environmental Impact Assessment, EIA) som är underställd FN:s ekonomiska kommission för Europa och som tillsattes av konventionens parter vid det första partsmötet i maj 1998 i Oslo. Vid arbetsgruppens första möte i Genève i oktober 1999 föreslogs det att beslut om ändring av konventionen skulle fattas vid det andra partsmötet 2001. Ändringen avsågs gälla en utvidgning av definitionen av "allmänheten" ("the public") i artikel 1 x samt ratificering, godtagande eller godkännande av konventionen samt anslutning till konventionen enligt artikel 17. Arbetsgruppens ordförande ombads bereda ett utkast till beslut före arbetsgruppens följande möte.

Vid arbetsgruppens andra möte i Genève i maj 2000 tillsattes en arbetsgrupp för att bereda ändringsförslag inför partsmötet 2001.

Ett beslut som omfattade en ändring av konventionen antogs vid det andra partsmötet i Sofia i februari 2001. Ett villkor för att konventionsändringen ska träda i kraft är att tre fjärdedelar av parterna ratificerar, godtar eller godkänner ändringen.

Bakom den ändring av Esbokonventionen som gällde definitionen av "allmänheten" låg den nyligen färdigställda Århuskonventionen från FN:s ekonomiska kommission för Europa, som omfattar bestämmelser om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor. Århuskonventionen öppnades för undertecknande 1998 och trädde i kraft den 30 oktober 2001.

Miljöministeriet begärde 2007 utlåtanden om förslaget om godkännande och ikraftsättande av ändringen av Esbokonventionen av utrikesministeriet, justitieministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, handels- och industriministeriet samt Finlands miljöcentral. I utlåtandena konstaterades det att konventionsänd-

ringen innehåller en bestämmelse som hör till området för lagstiftningen.

Regeringens proposition har beretts vid miljöministeriet. När den rapport som utvärderade hur Finlands miljökonsekvensbedömningar fungerar i ett internationellt perspektiv (Bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser i Finland, Miljöministeriets rapporter 7/2012, nedan funktionsrapporten) färdigställdes 2012, beslutade man utifrån slutsatserna i rapporten att i propositionen även ta in förslag om ändring av MKB-lagen och lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005). Regeringens proposition sändes 2012 på remiss till 60 myndigheter, inrättningar och organisationer. Skriftliga utlåtanden gavs av justitieministeriet, utrikesministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Ålands landskapsregering, regionförvaltningsverken i Södra Finland, Östra Finland och Sydvästra Finland, närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland och i Nyland, Finlands miljöcentral, Kommunförbundet, Högsta förvaltningsdomstolen, Finsk-svenska gränsälvscommissionen, Lapplandsförbundet, Norra Karelen landskapsförbund, Mellersta Österbottens förbund, Kymmenedalens förbund, Sametinget, Renbeteslagens förbund, Yva ry, Finlands näringsliv rf och Finlands naturskyddsförbund rf. Remissinstanserna ansåg att de föreslagna ändringarna är motiverade. Justitieministeriet och utrikesministeriet föreslog i sina utlåtanden vissa lagtekniska ändringar som har beaktats i beredningen av propositionen. I flera utlåtanden föreslog man också preciseringar av detaljförslag i utkastet till proposition. De synpunkter som framförts i utlåtandena har beaktats i propositionen i den mån det är möjligt.

Av orsaker som har att göra med en översyn av myndigheternas befogenheter beslutade man 2013 att den fortsatta beredningen av de ändringsförslag i propositionen som baserar sig på slutsatserna i den ovannämnda funktionsrapporten görs separat. Därför ingår i denna proposition endast de förslag som gäller den ändring av Esbokonventionen som antogs 2001.

5.1 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

I den ursprungliga finska översättningen av Esbokkonventionen har för termen "public" använts den finska termen "kansalaiset". Den termen anses numera vara föråldrad, och termen "yleisö" har i internationella fördrag etablerats som den finska motsvarigheten till den engelska termen "public". För att terminologin ska vara enhetlig anses det vara ändamålsenligt att också i den finska översättningen av Esbokkonventionen i fortsättningen använda termen "yleisö" när det hänvisas till den engelska termen "public".

Vid sidan av den finska översättningen i anslutning till godkännandet av den ändring som det beslutades om 2001 behöver också

den ursprungliga konventionens finska översättning korrigeras. Eftersom partsmötet för Esbokkonventionen när det godkände ändringen inte antog en konsoliderad version av konventionen, och eftersom korrigeringen av den finska översättningen inte innebär en korrigering av en autentisk avtalstext, kräver korrigeringen av den finska översättningen inte riksdagens samtycke. Den finska översättningen ska korrigeras genom ett meddelande av miljöministeriet som publiceras i Finlands författningssamlings fördragsserie. Avsikten är att en korrigerad version av den ursprungliga översättningen av konventionen ska bifogas som bilaga. Av denna orsak används termen "yleisö" redan i den finska översättningen av den ändring som nu föreläggs för godkännande.

DETALJMOTIVERING

1 Ändringen av Esbokkonventionen och ändringens förhållande till lagstiftningen i Finland

Vid sitt andra möte i Sofia i februari 2001 antog Esbokkonventionens parter beslut II/14 om ändring av konventionen. Genom beslutet ändras definitionen i artikel 1 x och bestämmelserna i artikel 17 om ratificering, godtagande och godkännande av konventionen och anslutning till konventionen.

Genom ändringen i artikel 1 x i konventionen utvidgas definitionen av "allmänheten" till att utöver fysiska och juridiska personer även omfatta föreningar, organisationer och grupper som utgörs av dessa personer. Den gällande MKB-lagen omfattar ingen definition av "allmänheten", men motsvarande rättigheter regleras genom bestämmelser om rätt till deltagande. Deltagande definieras i 2 § 7 punkten i MKB-lagen. Enligt 7 punkten avses med deltagande växelverkan vid miljökonsekvensbedömning mellan den projektansvarige, kontaktmyndigheten, andra myndigheter, de vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet samt sammanslutningar och stiftelser vars verksamhetsområde kan beröras av konsekvenserna av projektet. Den rätt till deltagande som regleras i MKB-lagen motsvarar redan till sin omfattning definitionen av "allmänheten" i konventionsändringen. Det finns således inte något behov av att ändra MKB-lagen på grund av konventionsändringen. Definitionen av deltagande enligt MKB-lagen uppfyller också villkoren för definitionen av "allmänheten" enligt MKB-direktivet.

Enligt konventionsändringen avses med allmänhet utöver fysiska eller juridiska personer i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis även föreningar, organisationer eller grupper som utgörs av dessa personer. Nationella lagar som gäller sådana föreningar, organisationer och grupper är exempelvis föreningslagen (503/1989) och lagen om stiftelser (109/1931).

Genom ändringen av artikel 17 i konventionen vill man utöver stater eller organisationer som avses i artikel 16 också ge sådana

stater som parterna har godkänt och som är medlemmar i Förenta nationerna möjlighet att ansluta sig till konventionen. Enligt artikel 16 är konventionen för närvarande öppen för anslutning för stater som är medlemmar av Ekonomiska kommissionen för Europa, för regionala organisationer för ekonomisk integration samt för stater som har konsultativ status i Ekonomiska kommissionen för Europa. Genom ändringen vill man säkerställa att alla de aktörer som var parter när ändringen antogs godkänner ändringen innan nya parter tas med i konventionen. Eftersom särskilda bestämmelser om godkännandeförfarandet saknas ska partsmötets beslut om godkännande av stater utanför Ekonomiska kommissionen för Europa fattas enligt allmänna förfaranderegler.

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av den bestämmelse i ändringen av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang som hör till området för lagstiftningen

1 §. Paragrafen innehåller en sedvanlig blankettbestämmelse genom vilken den bestämmelse i ändringen av konventionen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. Bestämmelsen omfattar ändringen av artikel 1 x i konventionen, som avser definitionen av "allmänheten". För den bestämmelse som hör till området för lagstiftningen redogörs det närmare i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse om ikraftsättandet av de bestämmelser i konventionen som inte hör till området för lagstiftningen. Dessutom ska enligt förslaget bestämmelser om lagens ikraftträdande utfärdas genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft samtidigt som ändringen av konventionen träder i kraft för Finlands vidkommande.

3 Ikraftträdande

Konventionsändringen träder i kraft på den nittionde dagen efter den dag då tre fjärdedelar av parterna i konventionen har deponerat det ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument som gäller ändringen hos Förenta nationernas generalsekreterare. Före oktober 2013 har 44 stater och Europeiska unionen ratificerat, godtagit, godkänt eller anslutit sig till konventionen. Konventionsändringen har ratificerats, godtagits eller godkänts av 21 parter vid tidpunkten för överlämnandet av denna proposition.

Det lagförslag som ingår i propositionen föreslås träda i kraft genom förordning av statsrådet. Avsikten är att lagen ska träda i kraft samtidigt som ändringen av konventionen träder i kraft för Finlands vidkommande.

Den ändring av konventionen som gäller definitionen av "allmänheten" hänför sig till bestämmelser i konventionen som omfattas av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). För att det lagförslag som ingår i propositionen ska kunna träda i kraft i landskapet Åland behövs således bifall av Ålands lagting enligt 59 § 1 mom. i självstyrelselagen.

4 Behovet av riksdagens samtycke

4.1 Finlands behörighet

Esbokonventionen är ett s.k. blandavtal. Med blandavtal avses avtal där Europeiska unionen och en eller flera av unionens medlemsstater är part.

I artiklarna 2–6 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan EUF-fördraget, bestäms det om fördelningen av befogenheterna mellan unionen och medlemsstaterna. Enligt artikel 4 i EUF-fördraget ska unionen ha delad befogenhet med medlemsstaterna om den genom fördragen tilldelas en befogenhet som inte omfattas av de områden som avses i artiklarna 3 och 6. I artikel 3 i EUF-fördraget anges de områden där unionen ska ha exklusiv befogenhet och i artikel 6 de områden där unionen ska ha befogenhet att vidta åtgärder för att stödja eller samordna medlemsstaternas åtgärder. Miljö-

skydd hör inte till de områden som nämns i artiklarna 3 och 6. I artikel 2.2 i EUF-fördraget sägs det att när fördragen tilldelar unionen en befogenhet som ska delas med medlemsstaterna på ett visst område, får unionen och medlemsstaterna lagstifta och anta rättsligt bindande akter på detta område. Medlemsstaterna ska utöva sin befogenhet i den mån som unionen inte har utövat sin befogenhet.

Europeiska unionens råd godkände den 20 november 2007 ändringarna av Esbokonventionen. I samband med detta konstaterade rådet att Europeiska gemenskapen och medlemsstaterna bör vidta de åtgärder som behövs för att i möjligaste mån kunna deponera sina ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrument samtidigt. Därmed har också medlemsstaterna befogenheter när det gäller konventionsändringarna.

Unionens möjlighet att utöva befogenhet internt i miljöskyddsfrågor regleras i unionsfördragen. Enligt artikel 191.1 i EUF-fördraget ska unionens miljöpolitik bidra till att bevara, skydda och förbättra miljön, skydda människors hälsa, utnyttja naturresurserna varsamt och rationellt och främja åtgärder för att lösa regionala eller globala miljöproblem. Enligt artikel 191.4 ska unionen och medlemsstaterna inom sina respektive kompetensområden samarbeta med tredje land och med behöriga internationella organisationer. Sekundärlagstiftning för att genomföra artikel 191 utfärdas med stöd av artikel 192 i EUF-fördraget. Den lagstiftning som utfärdas med stöd av den artikeln är minimilagstiftning. Detta framgår av artikel 193 i EUF-fördraget, där det sägs att medlemsstaterna får införa strängare skyddsåtgärder. De nationella åtgärderna måste vara förenliga med bestämmelserna i fördragen, inklusive artikel 34 i EUF-fördraget.

Av ovannämnda bestämmelser i EUF-fördraget följer att Europeiska unionen och dess medlemsstater i princip har delade befogenheter på det område som omfattas av Esbokonventionen.

Unionen har på det område som omfattas av konventionen utövat sina interna befogenheter genom att utfärda MKB-direktivet. MKB-direktivet har utfärdats med stöd av artikel 192.1 i EUF-fördraget.

Protokoll nr 25 till grundfördragen, som gäller utövandet av delade befogenheter, avser artikel 2.2 i EUF-fördraget. I protokollet sågs det att när unionen vidtar åtgärder på ett visst område ska tillämpningsområdet för detta befogenhetsutövande endast omfatta de delar som styrs av unionsakten i fråga och således inte omfatta hela området.

MKB-direktivet blir tillämpligt när ett projekt som genomförs i en medlemsstat i Europeiska unionen sannolikt har omfattande miljökonsekvenser i en annan medlemsstat.

Däremot gäller direktivet inte situationer där projekt som genomförs utanför Europeiska unionens territorium sannolikt har omfattande miljökonsekvenser i en av unionens medlemsstater. Direktivet gäller inte heller situationer där ett projekt som bedrivs inom territoriet för en medlemsstat i Europeiska unionen har sannolika, omfattande miljökonsekvenser inom territoriet för en stat som inte är unionsmedlem. I dessa situationer har medlemsstaterna behörighet. Riksdagens godkännande gäller de situationer som hör till Finlands behörighet.

4.2 Bestämmelsen i konventionsändringen som hör till området för lagstiftningen

I enlighet med 94 § 1 mom. i grundlagen ska riksdagen godkänna fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis ska en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska regleras i lag, om det redan finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen avser eller om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd).

Genom den ändring av Esbokkonventionen som antogs i Sofia 2001 utvidgas definitionen av "allmänheten". Ändringen av definitionen hör till området för lagstiftningen eftersom konventionen omfattar materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i vilka definitionen ingår. Bestämmelserna gäller reglering som påverkar enskildas rättsliga ställning och som genomförs på lagnivå (se t.ex. GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd). Till dessa bestämmelser hör exempelvis artikel 2.6 i konventionen, där det föreskrivs om allmänhetens rätt att delta i förfaranden som avser miljökonsekvensbedömningar, samt artikel 3.8 enligt vilken allmänheten ska informeras om projekt och ges möjlighet till kommentarer och invändningar.

5 Behandlingsordning

5.1 Behandlingsordning

Ändringen av Esbokkonventionen innehåller inga bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i grundlagens 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. Beslut om ändringen kan därmed fattas med enkel majoritet och förslaget till lag om ikraftsättande av dessa bestämmelser kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att

riksdagen godkänner den ändring av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang som antogs i Sofia den 27 februari 2001 till den del som den hör till området för lagstiftningen.

Med stöd av det som anförts ovan, och eftersom ändringen av konventionen innehåller en bestämmelse som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag**

om sättande i kraft av den bestämmelse som hör till området för lagstiftningen i ändringen av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Den bestämmelse som hör till området för lagstiftningen i den ändring av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997) som antogs i Sofia den 27 februari 2001 gäller som lag sådan Finland har förbundit sig till den.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i ändringen av konventionen och om ikraftträdande av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 27 november 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Miljöminister *Ville Niinistö*

Fördragstext

**ÄNDRING AV KONVENTIONEN OM
MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGAR
I ETT GRÄNSÖVERSKRIDANDE SAM-
MANHANG**

**AMENDMENTS TO THE CONVENTION
ON ENVIRONMENTAL IMPACT AS-
SESSMENT IN TRANSBOUNDARY CON-
TEXT**

BESLUTET II/14

(a) I slutet av **artikel 1(x)** skall följande införas efter ordet ”personer”:

”och de föreningar, organisationer eller grupper som utgörs av dessa personer i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis.”

(b) I **artikel 17** skall en ny punkt införas efter punkt 2 med följande lydelse:

”3. Alla andra stater än de som avses i punkt 2 som är medlemmar i Förenta nationerna får ansluta sig till konventionen efter godkännande vid parternas möte. Vid parternas möte får en ansökan om anslutning från en sådan stat inte prövas eller godkännas innan denna punkt har trätt i kraft för alla stater och organisationer som var parter i konventionen den 27 februari 2001.”

De därpå följande punkterna skall numreras om.

(c) I slutet av **artikel 17** skall en ny punkt införas med följande lydelse:

”7. En stat eller organisation som ratificerar, godtar eller godkänner denna konvention skall anses samtidigt ratificera, godta eller godkänna den ändring av konventionen som anges i beslut II/14 som fattats vid parternas andra möte.”

DECISION II/14

(a) At the end of **Article 1 (x)**, after persons insert:

"and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organizations or groups."

(b) In **Article 17**, after paragraph 2, insert a new paragraph reading

“3. Any other State, not referred to in paragraph 2 of this Article, that is a Member of the United Nations may accede to the Convention upon approval by the Meeting of the Parties. The Meeting of the Parties shall not consider or approve any request for accession by such a State until this paragraph has entered into force for all the States and organizations that were Parties to the Convention on 27 February 2001.”

and renumber the remaining paragraphs accordingly.

(c) At the end of **Article 17**, insert a new paragraph reading

“7. Any State or organization that ratifies, accepts or approves this Convention shall be deemed simultaneously to ratify, accept or approve the amendment to the Convention set out in decision II/14 taken at the second meeting of the Parties.”